

Statenvoorstel 69/11 A

Voorgestelde behandeling:

PS-vergadering : 20 januari 2012

Onderwerp

Vaststelling Reglement van orde Provinciale Staten 2012 en Reglement op de statencommissies Noord-Brabant 2012 en intrekking aantal regelingen

Datum

19 december 2011

Documentnummer

2837874

Griffie

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Samenvatting

De nieuwe bestuursperiode is gepaard gegaan met een aantal wijzigingen in de werkwijze van Provinciale Staten, waardoor een aantal regelingen moet worden aangepast. Het vervallen van de agendacommissie brengt met zich mee dat het Reglement van orde PS en het Reglement op de statencommissies moeten worden aangepast. Dit biedt tevens de gelegenheid om andere punten in beide reglementen te actualiseren, waaronder een meer logische volgorde van de artikelen die het wenselijk maakt de bestaande verordeningen in te trekken en te vervangen door nieuwe verordeningen. Een van de punten die in het commissiereglement is meegenomen, is een bepaling over gewogen stemming op basis van een in november 2011 aan het presidium uitgebracht advies van prof. Kortmann. Vanwege de omvang van de wijzigingen wordt voorgesteld de huidige regelingen in te trekken en twee geheel nieuwe regelingen vast te stellen. Daarnaast dienen de verordeningen die ten grondslag liggen aan de Commissie Beleidsevaluatie en de Rekeningcommissie te worden ingetrokken.

Bijlage(n)

2

1. Inleiding

Het vervallen van de agendacommissie betekent dat een deel van de taken ervan overgedragen moest worden aan het presidium, een deel aan de voorzitters van de statencommissies. Met de commissievoorzitters is enkele keren overleg gevoerd, waarbij naast de kwestie van het wegvallen van de agendacommissie ook een aantal andere op grond van de praktijk gebleken wenselijke aanpassingen is besproken.

Tot slot heeft begin november prof. Kortmann op verzoek van het presidium zijn definitief advies uitgebracht over de mogelijkheid om in

commissieverband gewogen te stemmen (nl. gewogen naar het zetelaantal van de verschillende fracties in Provinciale Staten). In de vorige bestuursperiode is het beginsel van gewogen stemming afgeschaft (in 2008 uit het commissiereglement verwijderd) op basis van een standpunt dat door de toenmalige Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken is ingenomen, samenhangend met een tweetal artikelen van prof. Elzinga in Binnenlands Bestuur. De Staatssecretaris huldigde het standpunt dat gewogen stemming in raads- en statencommissies niet mogelijk is omdat dit zou strijden met het staatsrechtelijk principe van “*one man, one vote*” (zoals dit bijvoorbeeld ook bij stemmingen in Provinciale Staten geldt).

De heer Kortmann komt in zijn advies echter tot de conclusie:

“De Grondwet, de Provinciewet en de Gemeentewet sluiten gewogen stemming in statencommissies respectievelijk raadscommissies niet uit. De andersluidende brief van de staatssecretaris ter zake berust op onvoldoende en voornamelijk onjuiste juridische argumenten.

De wenselijkheid van een stelsel van gewogen stemming laat dit advies ter beoordeling aan provinciale staten.”

Via dit voorstel wordt de gewogen stemming opnieuw ingevoerd.

2. Wijzigingen in het Reglement van Orde PS

De wijzigingen op een rij:

- a. het vervallen van de agendacommissie (huidig artikel 4) en een uitbreiding van het takenpakket van het presidium (huidig artikel 1.5; art. 8 nieuw) met een aantal taken die voorheen bij de agendacommissie waren belegd, te weten het uitnodigen van gasten voor Provinciale Staten, het jaarlijks vaststellen van het vergaderschema voor Provinciale Staten en de statencommissies en het bewaken van de uitvoering van de lange termijn agenda van Provinciale Staten (huidig reglement resp. onder b, c en d bij artikel 4). Tevens het overhevelen van enkele andere taken van de agendacommissie naar het presidium, namelijk het afwijken van het vergaderschema (huidige artikel 1.7; art 10, tweede lid nieuw) en het vaststellen voorlopige agenda vergadering PS (huidig artikel 2.2; art. 11 nieuw);
- b. de formulering bij het vragenuurtje (art. 3.1 huidig reglement; art. 42 nieuw), wordt ‘smarter’ gemaakt: de voorzitter weigert een vraag die gaat over een onderwerp waarover een statencommissie ‘in de eerstvolgende vergadering’ in plaats van ‘binnen afzienbare termijn’ een advies zal uitbrengen;
- c. bij de schriftelijke vragen ex art. 3.2 huidig reglement (art. 43 nieuw) wordt een nieuw lid toegevoegd (art. 43, vierde lid) waardoor beantwoording van de kant van Gedeputeerde Staten in

- de zomerperiode maximaal zes weken in plaats van de gebruikelijke vier weken mag bedragen. De nieuwe leden zes tot en met tien hebben betrekking op de mogelijkheid schriftelijke vragen mondeling te beantwoorden. Hierbij krijgt de commissievoorzitter een centrale rol;
- d. het doorvoeren van een aantal technische aanpassingen ter verbeteringen van de toegankelijkheid van de regeling, waaronder het toevoegen van begripsbepalingen, het herschikken van de volgorde van de artikelen en het wegnemen van herhalingen van de Provinciewet;
 - e. het mogelijk maken dat een stemverklaring (cf. vigerende praktijk) ook kan worden afgelegd direct nadat een stem is uitgebracht (art 35, tweede lid, nieuw).

Ter toelichting hierbij het volgende:

Ad 2c)

De toegevoegde bepaling inzake de zes weken-termijn in het vierde lid is opgenomen om Gedeputeerde Staten tijdens de zomervakantieperiode een ruimere beantwoordingstermijn te gunnen. Tevens wordt dit artikel aangepast (de leden 6 tot en met 10) in die zin dat Gedeputeerde Staten anders dan in het huidige reglement niet meer automatisch kunnen bepalen dat vragen in sommige gevallen mondeling worden beantwoord. Dat wordt afhankelijk van de commissievoorzitter en de vragensteller (waar het gaat om opneming in de concept-agenda; uiteindelijk dient de commissie in te stemmen via vaststelling van de definitieve agenda). Ook is de mogelijkheid gecreëerd dat Statenleden om mondelinge beantwoording verzoeken met vergelijkbare voorwaarden (afhankelijkheid van Gedeputeerde Staten en de commissievoorzitter). De commissievoorzitter krijgt in beide gevallen het definitieve oordeel over opneming in de concept-agenda, de commissie zelf bepaalt in laatste instantie de definitieve agenda (volgens het nieuwe commissiereglement art. 11, vijfde lid).

Ad 2d) Zie de bijlage met een transponeringstabel van de oude naar de nieuwe artikelnummering en een nadere verklaring van de aanpassingen.

Ad 2e) In het huidige Reglement staat de bepaling: “Ieder lid is bevoegd een korte stemverklaring af te leggen direct voor de aanvang van de stemming”(art. 2.22, tweede lid). De praktijk wijst uit dat ook direct na het uitbrengen van een stem een stemverklaring wordt afgelegd. Cf. huidige praktijk wordt voorgesteld deze bepaling op te nemen: “Ieder lid is bevoegd een korte stemverklaring af te leggen direct bij het uitbrengen van zijn stem” (art. 35, tweede lid).

Ter toelichting bij artikel 3, vijfde lid: hier wordt gesproken over "het hiertoe van provinciewege bepaalde" waar het gaat om regels voor het horen van ambtelijke deskundigen door een statencommissie. Deze formulering, die is ontleend aan het Reglement van orde Provinciale Staten 2007, is open gehouden omdat de vormgeving ervan naar behoefte kan verschillen. Het gaat om afspraken of een samenstel van afspraken die gemaakt zijn door de bevoegde personen.

Ter toelichting bij artikel 11, vierde lid: hier wordt gesproken over "onderwerpen" die op gemotiveerd voorstel van tenminste twee commissieleden aan de concept-agenda kunnen worden toegevoegd. Uiteraard gaat het hier enkel om onderwerpen die betrekking hebben op het werkteerrein van de desbetreffende commissie, zoals blijkt uit artikel 3, tweede lid (dat het werkteerrein van de commissie regelt).

Vanwege de omvang van de voorgestelde wijzigingen wordt voorgesteld een geheel nieuwe Reglement van Orde vast te stellen onder gelijktijdige intrekking van het huidige reglement (ontwerp-besluit I).

Omdat er niet alleen sprake is van inhoudelijke wijzigingen, maar ook van een nieuwe indeling en volgorde van de artikelen, treft u bij dit voorstel een transponeringstabel aan, waarin naast oude en nieuwe plek van een bepaling in het reglement in voorkomende gevallen ook kort wordt ingegaan op de aard van de wijziging.

3. Wijzigingen in het Reglement statencommissies

De wijzigingen op een rij:

- a. het vervallen van de agendacommissie, zodat de desbetreffende bepalingen in het commissiereglement aanpassing behoeven (artt. 3, 6, 9, 11 van huidig reglement);
- b. vervanging van commissievoorzitters, in eerste instantie door plaatsvervangend voorzitter, in tweede instantie door onderlinge vervanging (art. 3, eerste lid huidig reglement; art. 6, eerste en tweede lid nieuw);
- c. uiterlijk tijdstip invoeren bij agendering stukken ter kennisneming (art. 9, zesde lid huidig reglement; art. 11, zevende lid nieuw);
- d. spreekrecht toehoorders moet niet langer ook stukken ter kennisneming betreffen (art. 15, eerste lid huidig reglement);
- e. een inkorting van de insprektijd voor insprekers tot max. drie minuten (art. 15, vierde lid huidig reglement; art. 14, eerste lid nieuw);
- f. naast het integrale audio-verslag wordt niet langer een beknopt verslag opgesteld, maar een besluitenlijst gemaakt (artikel 18 huidig reglement; art. 17 nieuw);

Datum

19 december 2011

DIS-nummer

2837874

- g. ondertekening commissiebesluitenlijst door enkel de secretaris (art. 18, vierde lid huidig reglement; art. 17, vierde lid nieuw);
- h. commissie-adviezen door de voorzitter laten vaststellen (art. 17, vijfde lid huidig reglement; art. 16, zesde lid nieuw);
- i. het huidige artikel 2 over een “evenwichtige vertegenwoordiging van de in Provinciale Staten vertegenwoordigde groeperingen” vervangen door een bepaling die erop neerkomt dat minimaal een lid per fractie commissielid is (art. 4, tweede lid nieuw);
- j. technische verbeteringen, waaronder een meer logische volgorde van de artikelen van het commissiereglement;
- k. het opnemen van een bepaling over gewogen stemming (art. 15, derde lid nieuw).

Ter toelichting hierbij het volgende:

Ad 1a) De taken van de agendacommissie zoals in het huidige commissiereglement opgenomen worden overgenomen door de voorzitter, die van het vaststellen van het vergaderschema door het presidium (art. 6). Parallel hieraan vervalt artikel 1.4 van het RvO van PS (Ad 2a). De taken genoemd onder b, c en d worden overgeheveld naar art. 1.5 RvO als nieuwe taken voor het presidium. De andere taken vervallen.

Ad 1b) Volgens het PS besluit 25/11 van 22 april j.l. gaan voorzitters en plaatsvervangend voorzitters tot onderlinge vervanging over als de voorzitter en diens plaatsvervanger beiden verhinderd zijn. Deze bepaling wordt toegevoegd aan het commissiereglement, zodat de relevante bepalingen mooi bij elkaar staan.

Ad 1c) Om te voorkomen dat Statenleden te weinig tijd hebben om een stuk voor te bereiden wordt een bepaling toegevoegd dat commissieleden uiterlijk tot een week voor de vergadering kunnen voorstellen stukken ter kennisneming ter bespreking te agenderen.

Ad 1d) Het spreekrecht voor toehoorders betreft voortaan enkel statenvoorstellen en stukken ter bespreking, niet langer ook stukken ter kennisneming. Dit om te voorkomen dat Statenleden te slecht op het desbetreffende stuk zijn voorbereid en ook in het licht van de maximale vergaderduur van twee uur in de nieuwe bestuursperiode.

Er bestaat overigens uiteraard de mogelijkheid voor derden om commissieleden te benaderen met het verzoek een stuk ter kennisneming ter bespreking voor te dragen, dan wel hierover een brief of notitie naar de commissie dan wel de Staten te sturen.

Ad 1e) Inperking van de spreektijd per inspreker van maximaal vijf tot maximaal drie minuten (maximale inspreektijd per onderwerp blijft overigens 15 minuten) wordt ingegeven door ervaringen met het werken met spreektijdregelingen. Het is vreemd dat insprekers meer inspreektijd krijgen dan fracties. De balans wordt met dit voorstel beter.

Trouwens, via het mogelijk stellen van vragen door commissieleden aan insprekers kan er meer spreektijd voor insprekers in het geding zijn. En insprekers hebben altijd de gelegenheid om de commissie langs schriftelijke weg van extra informatie te voorzien (zie ook 1d).

Ad 1 f) De vraag is wat de meerwaarde is van een schriftelijk verslag in het licht van het feit dat integrale audio-verslagen van vergaderingen beschikbaar zijn. Daarbij speelt de kwestie van de tijd die het kost een schriftelijk verslag op te stellen. Een principiële vraag is wat in een “beknopt verslag” (de formulering van het huidige commissiereglement) opgenomen moet worden. Moeten bijvoorbeeld daarin de hoofdlijnen van een discussie worden opgenomen? Maar wat die hoofdlijnen zijn, daarover kunnen de meningen verschillen. Geopteerd wordt voor het maken van een besluitenlijst, waarbij gedacht wordt aan het opnemen van:

- o conclusies van de bespreking met vermelding of er sprake is van unanieme besluitvorming of niet (en zo niet, welke fracties akkoord zijn gegaan);
- o door een meerderheid van de commissie genoemde aandachtspunten;
- o door een meerderheid van de commissie verzochte wijzigingen;
- o door gedeputeerde gedane toezeggingen.

Ad 1g) Ondertekening van de door de commissie vastgestelde besluitenlijst om praktische redenen enkel door de secretaris en niet ook door de voorzitter. Het betreft immers een loutere uitvoeringshandeling omdat de besluitenlijst door de commissie wordt vastgesteld.

Ad 1h) Adviezen worden conform de huidige praktijk die goed bevalt door de voorzitter vastgesteld (op basis van het voorbereidend werk van de secretaris). Aldus ook in het reglement opnemen.

Ad 1i) Het huidige artikel 2 is een letterlijk citaat uit de Provinciewet. Volgens de door de provincie Noord-Brabant gehanteerde landelijke Aanwijzingen voor de regelgeving, is het (om verschillende redenen) niet toegestaan regels uit “hogere” wetten over te nemen in lagere wetgeving. Wat wel kan is hogere regelgeving specificeren in lagere regelgeving, zoals nu voorgesteld door de regel vast te leggen die tot nu toe gehanteerd wordt: minimaal één lid per fractie in de commissie (Statenlid of burgerlid).

Datum

19 december 2011

DIS-nummer

2837874

Ad 1k) De bepaling is in bijgaand voorstel geformuleerd als:

“In geval van stemming worden de per fractie uit te brengen stemmen gewogen naar (evenredigheid van) het aantal zetels dat de desbetreffende fractie in een voltallige vergadering van Provinciale Staten heeft.” (art 15, derde lid nieuw).

Twee situaties kunnen hier aan de orde zijn:

1. (normale gang van zaken) een woordvoerder stemt namens de hele fractie. Dan telt haar of zijn stem zo zwaar als het aantal Statenleden van de desbetreffende fractie in PS. *Voorbeeld: de VVD heeft vier commissieleden, van wie er tijdens een vergadering twee aanwezig zijn. Bij stemming van die fractie in de commissie telt die stem als 12 stemmen, de grootte van de fractie in PS.*

2. (in uitzonderlijke gevallen) verschil van stemming binnen één fractie. Dan wordt er als het ware "doorgewogen" en is de stemverhouding binnen de fractie in de commissie (naar gelang dus het aantal in de commissievergadering aanwezige leden) in combinatie met het aantal zetels dat de voltallige fractie in PS heeft de maat voor de weging. *In het voorbeeld van zojuist: de twee VVD-commissieleden brengen hun stem uit, waarbij iedere stem als 6 stemmen telt.*

Vanwege de omvang van de voorgestelde wijzigingen wordt voorgesteld een nieuw Reglement op de statencommissies vast te stellen onder gelijktijdige intrekking van het huidige reglement (ontwerp-besluit II).

4. Intrekking van enkele regelingen

De Commissie Beleidsevaluatie en de Rekeningcommissie zijn deze bestuursperiode opgeheven. De verordeningen die aan deze commissies ten grondslag liggen, dienen te worden ingetrokken. Dit was al aangekondigd in Statenvoorstel 25/11, PS 22 april 2011. Dit gebeurt nu via een apart besluit (ontwerp-besluit III).

5. De voorstellen

Wij stellen u voor te besluiten conform bijgaand ontwerp-besluiten

Het presidium van de provincie Noord-Brabant,
de voorzitter de griffier

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk mw. drs. C.J.M. Dortmans

Auteurs: E.J.A.M. de Groot/griffie toestel (06) 18303152

S. Toncman/BJZ toestel (073)6812586

Datum

19 december 2011

DIS-nummer

2837874

Bijgevoegd treft u de volgende bijlagen aan:

1. transponeringstabel oude versie – nieuwe versie RvO PS;
2. het definitieve advies inzake gewogen stemming van prof. Kortmann.

Ontwerp-besluit I 69/11 B

Voorgestelde behandeling:

PS-vergadering : 2 maart 2012

Onderwerp

Reglement van Orde Provinciale Staten Noord-Brabant 2012

Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Gelezen het voorstel van het presidium, d.d. 19 december 2011;

Gelet artikel 16 van de Provinciewet;

Overwegende dat Provinciale Staten op 17 maart 2007 het Reglement van orde Provinciale Staten 2007 hebben vastgesteld;

Overwegende dat Provinciale Staten dit reglement wensen te wijzigen in verband met het vervallen van de agendacommissie, alsmede het doorvoeren van een aantal technische aanpassingen ter verbeteringen van de toegankelijkheid van de regeling, waaronder het toevoegen van begripsbepalingen, het herschikken van de volgorde van de artikelen en het wegnemen van herhalingen van de Provinciewet;

Overwegende dat gezien de omvang van de wijzigingen het de voorkeur heeft hiertoe het huidige reglement in te trekken en te vervangen door een geheel nieuw reglement;

besluiten vast te stellen het volgende reglement:

§ 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

In dit reglement wordt verstaan onder:

- a. amendement: voorstel tot wijziging van een ontwerpverordening of ontwerp-beslissing als bedoeld in artikel 143b van de wet;
- b. initiatiefvoorstel: voorstel voor een verordening of een ander voorstel als bedoeld in artikel 143a van de wet;
- c. motie: voorstel tot het doen van een uitspraak;
- d. statencommissie: commissie als bedoeld in artikel 80 van de wet;
- e. sub-amendement: voorstel tot wijziging van een aanhangig amendement;
- f. wet: Provinciewet.

Datum
19 december 2011
Documentnummer
2837874
Griffie
Bijlage(n)
-

Artikel 2 Fracties

1. Leden van Provinciale Staten kunnen zich verenigen tot een groepering, fractie genaamd.
2. Van de vorming van een fractie, bedoeld in het eerste lid, doen de desbetreffende leden mededeling aan de voorzitter onder vermelding van de benaming en de samenstelling van de fractie, alsmede van de samenstelling van het bestuur van die fractie.

Artikel 3 Geloofsbrieven

1. De voorzitter benoemt uit de leden van Provinciale Staten één of meer commissies, die tot taak hebben het onderzoeken van de geloofsbrieven van de benoemden.
2. De commissie, bedoeld in het eerste lid, bestaat uit ten minste drie leden.
3. Aan de commissie wordt een ambtelijk secretaris toegevoegd.
4. De commissie brengt van haar onderzoek verslag uit aan Provinciale Staten.

Artikel 4 Nevenfuncties

1. De leden van Provinciale Staten doen de griffier binnen drie maanden na aanvang van een nieuwe zittingsperiode opgave welke andere functies dan het lidmaatschap van Provinciale Staten zij vervullen.
2. Met het oog op artikel 11, tweede lid, van de wet draagt de griffier zorg voor het openbaar maken van deze opgaven door terinzagelegging op het provinciehuis, alsmede via de website van de provincie.
3. Van de terinzagelegging, bedoeld in het tweede lid, wordt mededeling gedaan in het Provinciaal Blad.
4. Het eerste en tweede lid is van overeenkomstige toepassing op andere functies dan het lidmaatschap van Provinciale Staten die leden na de opgave, bedoeld in het eerste lid, hebben aanvaard.
5. Om de actualiteit van de opgave van de andere functies te borgen, verstrekt de griffier aan de leden van Provinciale Staten jaarlijks een overzicht van de tot dat moment door hen opgegeven andere functies met het verzoek deze opgave te controleren en zo nodig te wijzigen.
6. Het bepaalde in het tweede lid is van overeenkomstige toepassing op wijzigingen als bedoeld in het vijfde lid.

§ 2 Het presidium

Artikel 5 Instelling en samenstelling

Provinciale Staten stellen een presidium in bestaande uit:

- a. de fractievoorzitters;
- b. de voorzitter van Provinciale Staten;
- c. de vice-voorzitter van Provinciale Staten.

Artikel 6 De voorzitter

1. De voorzitter van Provinciale Staten is voorzitter van het presidium.
2. Bij verhindering van de voorzitter en diens plaatsvervangers, wijst het presidium een vervanger aan.

Artikel 7 De secretaris

1. De griffier is de secretaris van het presidium.
2. De griffier bereidt de vergaderingen van het presidium voor en stelt de agenda op.

Artikel 8 Werkwijze en taken

1. Het presidium bepaalt haar eigen werkzaamheden.
2. Het presidium heeft de volgende taken:
 - a. bepalen van de werkwijze van Provinciale Staten, zoals het doorgeleiden van door de griffie voorbereide statenvoorstellen en het vaststellen van de conceptagenda's van de vergaderingen van Provinciale Staten, buitenlandse reizen, fractievergoedingen, bijeenkomsten van Provinciale Staten niet zijnde vergaderingen;
 - b. jaarlijks vaststellen van het vergaderschema voor Provinciale Staten en de statencommissies;
 - c. bewaken van de uitvoering van de lange termijn agenda van Provinciale Staten;
 - d. uitnodigen van gasten voor Provinciale Staten;
 - e. aansturen van de griffier en griffie;
 - f. vaststellen griffiejaarplan en -jaarverslag;
 - g. vervullen van een stimulerende rol in verbetering van het functioneren van Provinciale Staten in een duaal stelsel.

Artikel 9 Vergaderorde

1. De vergaderingen van het presidium zijn openbaar.
2. In afwijking van het eerste lid worden de deuren gesloten wanneer een van de leden daarom verzoekt of indien de voorzitter dat nodig oordeelt.
3. Het presidium beslist of met gesloten deuren zal worden vergaderd.
4. Indien het presidium het nodig acht, kunnen derden uitgenodigd worden om aan de vergadering deel te nemen.
5. Indien de voorzitter van het presidium of één van de leden dit nodig oordeelt, vindt een extra vergadering plaats.
6. De extra vergadering, bedoeld in het vorige lid, wordt minimaal 48 uur tevoren aan alle leden van het presidium bekend gemaakt.
7. Van de vergaderingen van het presidium worden besluitenlijsten opgesteld.
8. De besluitenlijsten van het presidium worden openbaar gemaakt via de website van de provincie.

§ 3 Voorbereiding van de vergadering

Artikel 10 Vergaderschema

1. De vergaderingen van Provinciale Staten vinden overeenkomstig het vergaderschema, bedoeld in artikel 8, tweede lid, onder b, plaats op vrijdag en vangen aan om 9.30 uur.
2. De voorzitter kan, in overleg met het presidium, bepalen dat van het bepaalde in het eerste lid wordt afgeweken.
3. Indien overeenkomstig artikel 17, tweede lid, van de wet een vergadering door tenminste een vijfde van het aantal leden waaruit Provinciale Staten bestaat schriftelijk en met opgave van redenen, wordt gevraagd, wordt zij binnen veertien dagen gehouden.

Artikel 11 De agenda

1. Het presidium stelt de voorlopige agenda van de vergadering vast.
2. In spoedeisende gevallen kan de voorzitter na het verzenden van de schriftelijke oproep tot uiterlijk 48 uur voor de aanvang van de vergadering een aanvullende voorlopige agenda vaststellen.
3. De agenda wordt, voor zover het geen zaken betreft waarop krachtens artikel 25 van de wet geheimhouding rust, geplaatst op de website van de provincie.
4. Bij aanvang van de vergadering stellen Provinciale Staten de agenda vast.

Artikel 12 Oproeping

1. De voorzitter roept de leden van Provinciale Staten schriftelijk tenminste veertien dagen vóór de dag van de vergadering ter vergadering op, tenzij wegens spoed een kortere termijn noodzakelijk is.
2. De dag van de vergadering en het uur van de opening, alsmede de plaats van de vergadering en de voorlopige agenda worden tegelijk met de oproeping toegezonden aan Gedeputeerde Staten en door plaatsing op de website van de provincie ter openbare kennis gebracht.
3. Indien de aanwezigheid van één of meer Gedeputeerden ter vergadering is gewenst, maakt de agenda hiervan uitdrukkelijk melding.
4. De voorlopige agenda en de daarbij behorende vergaderstukken worden zoveel mogelijk tegelijkertijd met de schriftelijke oproep aan de Statenleden verzonden.
5. Indien omtrent bijlagen bij vergaderstukken op grond van artikel 25, eerste dan wel tweede lid, van de wet, geheimhouding is opgelegd, blijven deze stukken onder berusting van de griffier en verleent de griffier de Statenleden inzage.

Artikel 13 Ter inzagelegging stukken

1. Stukken die ter toelichting van de onderwerpen of voorstellen op de agenda dienen, worden gelijktijdig met het verzenden van de schriftelijke oproep voor een ieder op het provinciehuis ter inzage gelegd.
2. De voorzitter maakt van de terinzagelegging melding in de openbare kennisgeving bedoeld in artikel 12, tweede lid.
3. Indien na het verzenden van de schriftelijke oproep stukken ter inzage worden gelegd, wordt hiervan mededeling gedaan aan de Statenleden en zo mogelijk in een openbare kennisgeving.
4. Het origineel van een ter inzage gelegd stuk wordt niet buiten het provinciehuis gebracht.
5. Indien omtrent stukken, bedoeld in het eerste lid, op grond van artikel 25, eerste dan wel tweede lid van de wet, geheimhouding is opgelegd, blijven deze stukken, in afwijking van het eerste lid, onder berusting van de griffier en verleent de griffier de Statenleden inzage.

Artikel 14 Ingekomen stukken

1. Bij Provinciale Staten ingekomen stukken, waaronder begrepen schriftelijke mededelingen van Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten, worden op een lijst geplaatst.
2. De lijst, bedoeld in het eerste lid wordt aan de Statenleden toegezonden en voor eenieder op het provinciehuis ter inzage gelegd.
3. Na de vaststelling van de notulen van de vorige vergadering, stellen Provinciale Staten op voorstel van de griffier de wijze van afdoening van de ingekomen stukken vast.

Artikel 15 Presentielijst

1. Ieder lid plaatst bij het binnenkomen in de vergaderzaal zijn handtekening op de presentielijst.
2. Tijdens het houden van een stemming kunnen geen namen aan de lijst worden toegevoegd.
3. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing indien sprake is van een geheel nieuwe zitting of zittingsdag.

§ 4 Tijdens de vergadering**Artikel 16 Zitplaatsen**

1. Bij de aanvang van iedere zittingsperiode van Provinciale Staten wijst de voorzitter, na overleg in het presidium, aan de voorzitter, de Statenleden en de griffier een vaste zitplaats aan.
2. Indien daartoe aanleiding bestaat, kan de voorzitter na overleg binnen het presidium de indeling herzien.
3. De leden van Gedeputeerde Staten nemen plaats op de daartoe in de vergaderzaal voor hen gereserveerde plaatsen.

Artikel 17 Publieke tribune

De toehoorders en vertegenwoordigers van de pers kunnen uitsluitend op de voor hen bestemde plaatsen openbare vergaderingen van Provinciale Staten bijwonen.

Artikel 18 Geluid- en beeldregistraties

Degenen die in de vergaderzaal tijdens de statenvergadering geluid- dan wel beeldregistraties willen maken, doen hiervan mededeling aan de voorzitter en gedragen zich naar zijn aanwijzingen.

Artikel 19 Verbod gebruik mobiele telefoons

1. Tijdens vergaderingen is het niet toegestaan mobiele telefoons of andere communicatiemiddelen in de vergaderzaal, daaronder begrepen de publieke tribune, te gebruiken voor zover dit de orde van de vergadering verstoort of kan verstoren.
2. Onder gebruik als bedoeld in het eerste lid wordt mede verstaan het stand-by houden van deze apparatuur.
3. De voorzitter kan toestemming geven om van het verbod, bedoeld in het eerste lid, af te wijken.

Artikel 20 Opening

1. De vergadering wordt geopend met een moment van stilte.
2. Na de opening, bedoeld in het eerste lid, leest de griffier de namen op van de leden die bericht van verhindering hebben gezonden.

Artikel 21 Taken van de voorzitter

De voorzitter is ter vergadering belast met:

- a. het leiden van de vergadering;
- b. het handhaven van de orde in de vergadering;
- c. het doen naleven van dit reglement van orde;
- d. hetgeen de wet of dit reglement hem verder opdraagt.

Artikel 22 Spreekplaats

1. Statenleden spreken vanaf het spreekgestoelte en richten zich tot de voorzitter.
2. Bij interrupties en bijzondere gelegenheden kan de voorzitter toestaan dat een Statenlid vanaf een andere plaats spreekt.

Artikel 23 Voorstel van orde

1. Een voorstel van orde betreft uitsluitend de gang van de werkzaamheden.
2. Een voorstel over de orde van de vergadering kan door de voorzitter of door een Statenlid worden gedaan.

3. De beraadslaging en de beslissing over een voorstel als bedoeld in het eerste lid hebben onmiddellijk na het indienen plaats, tenzij Provinciale Staten anders besluiten.

Artikel 24 Volgorde sprekers

1. Een Statenlid voert het woord na het aan de voorzitter gevraagd en van hem verkregen te hebben.
2. De volgorde van de sprekers wordt door de voorzitter bepaald.
3. De voorzitter verleent het woord voor een persoonlijk feit niet dan nadat de verzoeker een voorlopige aanduiding van dat feit heeft gegeven.
4. De beoordeling of iets een persoonlijk feit vormt, is voorbehouden aan de voorzitter.
5. De voorzitter kan de griffier uitnodigen in de vergadering het woord te voeren.

Artikel 25 Aantal spreektermijnen

1. De beraadslaging over een onderwerp geschiedt in ten hoogste twee termijnen, tenzij Provinciale Staten anders beslissen.
2. Elke spreektermijn wordt door de voorzitter afgesloten.
3. Een Statenlid mag in een termijn niet meer dan één keer het woord voeren over hetzelfde onderwerp of voorstel.
4. Het derde lid is niet van toepassing op:
 - a. de rapporteur van een statencommissie;
 - b. het Statenlid dat een amendement of subamendement, een motie of een initiatiefvoorstel heeft ingediend en daarover het woord voert.
5. Voor het bepalen van het aantal dat een Statenlid over eenzelfde onderwerp of voorstel het woord heeft gevoerd, wordt niet meegerekend het spreken over een persoonlijk feit of over de orde van de vergadering.

Artikel 26 Spreektijd

Provinciale Staten kunnen op voorstel van een Statenlid of van de voorzitter regels stellen over de spreektijd van de Statenleden en leden van Gedeputeerde Staten.

Artikel 27 Handhaving orde, schorsing

1. Een spreker mag in zijn betoog niet worden gestoord, tenzij:
 - a. de voorzitter het nodig oordeelt hem aan het opvolgen van dit reglement te herinneren;
 - b. een Statenlid hem interrompeert.
 - c. de voorzitter bepaalt dat de spreker zonder verdere interrupties zijn betoog zal afronden.
2. Indien een spreker zich beledigende of onbetamelijke uitdrukkingen veroorlooft, afwijkt van het in behandeling zijnde onderwerp, een andere

spreker herhaaldelijk interrompeert, dan wel anderszins de orde verstoort, wordt hij door de voorzitter tot de orde geroepen.

3. Indien de spreker geen gevolg geeft aan de oproep, bedoeld in het vorige lid, kan de voorzitter hem gedurende die vergadering over het aanhangige onderwerp het woord ontnemen.

Artikel 28 Sluiting beraadslaging

Wanneer de voorzitter meent dat een punt voldoende is besproken sluit hij de beraadslaging, tenzij Provinciale Staten voortzetting wensen.

§ 5 Stemming

Artikel 29 Stemming algemeen

1. Nadat de beraadslaging over een onderwerp is gesloten stelt de voorzitter de stemming aan de orde.
2. De voorzitter stelt in eerste instantie de ingediende amendementen aan de orde, vervolgens het besluit en ten slotte de ingediende moties.

Artikel 30 Stemming over personen

1. Voor een stemming over personen voor het doen van benoemingen, voordrachten of aanbevelingen benoemt de voorzitter vier leden tot stemopnemers.
2. De stemopnemers tellen het aantal ingeleverde stembriefjes.
3. De inhoud van elk stembriefje wordt door één van de stemopnemers voorgelezen, door een andere nagezien en door elk van de overigen aangetekend.
4. De voorzitter maakt de uitslag van de stemming terstond bekend.
5. Een stemming is nietig indien het getal van de in de stembus gevonden stembriefjes groter is dan dat van de leden die de presentielijst hebben getekend en zich niet van stemming moeten onthouden en dit verschil van invloed heeft kunnen zijn op de uitslag.

Artikel 31 Aantal stemmingen

1. Er hebben zoveel stemmingen plaats als er personen te benoemen, voor te dragen of aan te bevelen zijn.
2. Indien een aantal personen tegelijk moet worden benoemd, voorgedragen of aanbevolen, kan dit geschieden met één stembriefje, mits dit zodanig is ingericht dat voldaan wordt aan het bepaalde in het vorige lid.

Artikel 32 Inhoud stembriefje

In geval van twijfel over de inhoud van een stembriefje, beslissen Provinciale Staten.

Artikel 33 Aantal herstemmingen

1. Wanneer niemand bij de eerste stemming de volstrekte meerderheid krijgt, wordt een tweede vrije stemming gehouden.
2. Is ook bij de tweede vrije stemming geen volstrekte meerderheid verkregen, dan wordt een herstemming gehouden.
3. De herstemming vindt plaats over de twee personen die het grootste aantal stemmen hebben verkregen.
4. Indien bij de tweede vrije stemming niet is uitgemaakt over welke twee personen de herstemming moet plaatshebben, wordt bij een tussenstemming beslist wie van degenen die een gelijk aantal stemmen verkregen in de herstemming komen.
5. Staken bij her - of tussenstemming de stemmen, hetgeen het geval is als de stemmen gelijkelijk zijn verdeeld, dan beslist terstond het lot.
6. Voor het tot stand brengen van een beslissing bij het lot worden de vereiste naambriefjes, na waarmerking door de voorzitter, behoorlijk gevouwen, door één van de stemopnemers in de stembus geworpen.
7. De persoon wiens naam op het door de voorzitter uit de stembus genomen naambriefje is vermeld, is benoemd, voorgedragen, aanbevolen of komt in herstemming.

Artikel 34 Vernietiging stembriefjes

De voorzitter ziet erop toe dat de stembriefjes onmiddellijk na de vaststelling van de uitkomst van de stemming worden vernietigd.

Artikel 35 Mondelinge stemming

1. Een lid brengt bij mondelinge stemmingen zijn stem uit met het woord 'voor' of 'tegen' zonder enige bijvoeging.
2. Ieder lid is bevoegd een korte stemverklaring af te leggen direct voorbij het uitbrengen van zijn stem.
3. De stemming vindt plaats naar de volgorde van de presentielijst, te beginnen met het door middel van loting door de voorzitter aangewezen lid.
4. De volgorde die is vastgesteld overeenkomstig het derde lid, geldt vervolgens voor de gehele vergaderdag.
5. Indien de vergadering door een lid van Provinciale Staten wordt voorgezeten, dan brengt deze als laatste zijn stem uit.

Artikel 36 Vergissing uitbrengen stem

1. Heeft een lid zich bij het uitbrengen van zijn stem vergist, dan kan hij deze vergissing herstellen tot aan het moment waarop het volgende lid gestemd heeft.
2. Bemerkt een lid een vergissing als bedoeld in het eerste lid op later een later moment, dan kan hij na afloop van de stemming aantekening

vragen in de notulen, dat hij zich bij het uitbrengen van zijn stem heeft vergist.

3. De mededeling, bedoeld in het tweede lid, heeft geen invloed op de uitslag van de stemming.

Artikel 37 Niet-hoofdelijke stemming

Tenzij de voorzitter of een lid een stemming bij hoofdelijke oproeping verlangt, kan op voorstel van de voorzitter stemming bij zitten en opstaan of bij handopsteken plaatshebben.

Artikel 38 Stemmen met elektronische apparatuur

1. Bij een stemming kan gebruik worden gemaakt van de elektronische stemapparatuur.
2. De stemming vindt plaats nadat daarvoor de apparatuur in werking is gesteld en gedurende de daarvoor door de voorzitter aangewezen tijdsduur.
3. Elk lid mag per stemming één stem uitbrengen met gebruikmaking van de apparatuur behorende bij de hem aangewezen plaats in de vergaderzaal, bedoeld in artikel 16.
4. Heeft een lid zich bij het uitbrengen van zijn stem vergist, dan kan hij deze vergissing binnen de tijdsduur van de stemming, bedoeld in het tweede lid, herstellen.
5. De voorzitter maakt de uitslag van de stemming bekend.
6. De resultaten van de stemming worden opgenomen in de notulen van de statenvergadering.
7. Een uitdraai van de stemming kan tijdens de vergadering bij de griffier worden ingezien.
8. Op uitdrukkelijk verzoek hiertoe van één of meer leden kan de uitslag per afzonderlijk lid in de notulen worden opgenomen.

Artikel 39 Stemverklaring

In geval geen stemming per hoofdelijke oproeping plaats heeft, kan een lid, al dan niet met vermelding van redenen, verzoeken in de notulen te laten aantekenen dat hij geacht wil worden te hebben tegengestemd.

§ 6 Notulen en toezeggingen

Artikel 40 Notulen

1. Van het verhandelde in de vergaderingen worden notulen gemaakt.
2. De notulen behelzen:
 - a. de namen van de aanwezige leden en van de afwezige leden, wat de laatsten betreft onder vermelding of een bericht van verhindering is ontvangen;
 - b. de besluiten;

- c. de uitslagen van de stemmingen, met dien verstande dat bij mondelinge stemmingen de namen van hen die vóór en die tegen hebben gestemd worden vermeld;
 - d. de mededelingen, voorstellen, moties, kennisgevingen en voorts alle handelingen die in de vergadering hebben plaatsgehad.
- 3. De voorzitter kan gelasten dat in het verslag niet worden opgenomen de gedeelten van het besprokene, die tot het nemen van de in artikel 27, tweede lid, genoemde maatregel hebben geleid.
- 4. De notulen van een besloten vergadering worden afzonderlijk gehouden.
- 5. De notulen worden door Provinciale Staten vastgesteld.
- 6. De conceptnotulen worden vanaf een week voorafgaande aan de vergadering waarin de vaststelling van de notulen aan de orde wordt gesteld, op het provinciehuis ter inzage gelegd.
- 7. Een lid dat voornemens is een voorstel tot wijziging van de ontwerpnotulen in te dienen, doet hiervan vooraf schriftelijk mededeling aan de voorzitter onder vermelding van de door hem gewenste wijziging.
- 8. Tenzij Provinciale Staten anders bepalen, worden de notulen van een besloten vergadering niet aan de leden toegezonden, doch blijven deze onder berusting van de griffier en de griffier verleent hen hierin inzage.

Artikel 41 Toezeggingen

- 1. De griffier registreert de door de voorzitter en Gedeputeerde Staten gedane toezeggingen.
- 2. De leden van Provinciale Staten worden periodiek geïnformeerd over de stand van zaken betreffende de tenuitvoerlegging van hetgeen was toegezegd.

§ 7 Rechten van Statenleden

Artikel 42 Vragenuurtje

- 1. Voor elke statenvergadering wordt als agendapunt opgevoerd 'het vragenuurtje'.
- 2. Ieder lid kan Gedeputeerde Staten een vraag stellen over een actueel onderwerp.
- 3. Het lid, dat van dit recht gebruik wil maken, meldt dit uiterlijk op de dag voor de vergadering vóór 12.00 uur aan de voorzitter, onder vermelding van het onderwerp.
- 4. De voorzitter weigert een onderwerp tijdens het vragenuurtje aan de orde te stellen indien:
 - a. de vraag gaat over een onderwerp waarover een statencommissie in de eerstvolgende vergadering een advies zal uitbrengen;
 - b. er sprake is van een vraag over een zaak die nog onder de rechter is;

- c. er sprake is van een vraag over een zaak of een verzoek om informatie, die op grond van artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur niet openbaar is;
 - d. de vraag gaat over nog niet beantwoorde schriftelijke vragen als bedoeld in artikel 43.
5. De behandeling van de vragen vindt plaats op volgorde van binnenkomst van de aanmeldingen.
 6. De voorzitter bepaalt per onderwerp de spreektijd voor de vragensteller, voor Gedeputeerde Staten en voor de overige Statenleden.
 7. De vragensteller kan per onderwerp een vraag aan Gedeputeerde Staten stellen en een toelichting daarop geven.
 8. Na de beantwoording door Gedeputeerde Staten kan de vragensteller desgewenst een aanvullende vragen stellen.
 9. Interruptie tijdens het vragen uur is toegestaan indien de tijd dit naar het oordeel van de voorzitter toelaat.
 10. Indien de aard of hoeveelheid van de gestelde vragen hiertoe aanleiding geeft, maken Provinciale Staten nadere afspraken over de verdere afhandeling.

Artikel 43 Schriftelijke vragen

1. Ieder lid kan, ook wanneer geen vergadering wordt gehouden, aan Gedeputeerde Staten vragen stellen over het door hen gevoerde bestuur.
2. De vragen, bedoeld in het eerste lid, worden nauwkeurig en zo zakelijk mogelijk omschreven, bij Gedeputeerde Staten ingediend.
3. Gedeputeerde Staten antwoorden zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen vier weken na ontvangst van de vragen.
4. De termijn, bedoeld in het vorige lid, wordt gesteld op zes weken indien de termijn van vier weken afloopt binnen de voor de regio Zuid officieel vastgestelde zomervakantie voor het voortgezet onderwijs.
5. De voorzitter zendt de tekst van de vragen en van het schriftelijke antwoord daarop onverwijld door aan de leden van Provinciale Staten.
6. Gedeputeerde Staten kunnen de voorzitter van de desbetreffende statencommissie verzoeken de vragen niet schriftelijk, maar mondeling te mogen beantwoorden, wanneer mondelinge beantwoording binnen vier weken na ontvangst van de vragen mogelijk is.
7. Indien Gedeputeerde Staten een verzoek als bedoeld in het vorige lid indienen, besluit de voorzitter van de desbetreffende statencommissie of de mondelinge beantwoording wordt opgenomen in de concept-agenda van de eerstvolgende vergadering van de desbetreffende statencommissie.
8. De commissievoorzitter wijst het verzoek als bedoeld in het zesde lid in ieder geval af, indien de vragensteller als bedoeld in het eerste lid bezwaar heeft tegen mondelinge beantwoording.
9. Indien binnen vier weken na het indienen van de vragen, bedoeld in het tweede lid, een vergadering van de desbetreffende statencommissie zal

plaatsvinden, kan de vragensteller Gedeputeerde Staten verzoeken de vragen niet schriftelijk maar mondeling te beantwoorden.

10. Indien Gedeputeerde Staten bereid zijn een verzoek als bedoeld in het vorige lid in te willigen, zijn het zevende en achtste lid van overeenkomstige toepassing.

Artikel 44 Interpellatie

1. Een lid dat ten aanzien van onderwerpen vreemd aan de orde van de dag tijdens een vergadering van Provinciale Staten inlichtingen aan Gedeputeerde Staten wil vragen, heeft daartoe verlof van Provinciale Staten nodig.
2. Een verzoek tot het vragen van inlichtingen als bedoeld in het eerste lid wordt ten minste twee dagen vóór de dag van de eerstvolgende vergadering schriftelijk bij de voorzitter ingediend en bevat een korte en duidelijke omschrijving van de verlangde inlichtingen.

Artikel 45 Initiatief

1. Een initiatiefvoorstel wordt schriftelijk bij de voorzitter ingediend.
2. De voorzitter plaatst het voorstel op de agenda van de eerstvolgende vergadering.
3. De voorzitter plaatst het voorstel op de agenda op een daarop volgende vergadering, indien op het in het tweede lid bedoelde moment de schriftelijke oproep voor de eerstvolgende vergadering reeds is verzonden.
4. De behandeling van het voorstel vindt plaats voordat alle op de agenda voorkomende onderwerpen of voorstellen worden behandeld, tenzij Provinciale Staten oordelen dat:
 - a. het voorstel met het oog op de orde van de vergadering tezamen met een ander geagendeerd onderwerp of voorstel wordt behandeld;
 - b. het voorstel voorafgaand aan de behandeling door Provinciale Staten wordt behandeld in een statencommissie; of
 - c. het voorstel voorafgaande aan de behandeling door Provinciale Staten ter voorbereiding wordt gezonden aan Gedeputeerde Staten.
5. Indien Provinciale Staten toepassing geven aan het vierde lid, onder c, bepalen zij daarbij tevens voor welke vergadering het voorstel opnieuw geagendeerd wordt.

Artikel 46 Amendement

1. Een Statenlid kan tot het sluiten van de beraadslagingen amendementen of sub-amendementen indienen.
2. Een amendement of sub-amendement wordt op een zodanige wijze ingericht, dat het geschikt is om direct in het ontwerp, respectievelijk in het amendement te worden opgenomen.

3. Een sub-amendement kan het voorstel inhouden om een geagendeerd voorstel in één of meer onderdelen te splitsen, waarover afzonderlijke besluitvorming zal plaatsvinden.
4. Over een amendement of sub-amendement wordt slechts beraadslaagd, indien de indiener ervan de presentielijst getekend heeft en in de vergadering aanwezig is.
5. Een amendement of subamendement wordt schriftelijk bij de voorzitter ingediend, tenzij hij van oordeel is dat gelet op het eenvoudige karakter daarvan met een mondelinge indiening kan worden volstaan.
6. Intrekking van het amendement of subamendement is mogelijk totdat de besluitvorming door Provinciale Staten heeft plaatsgevonden.

Artikel 47 Motie

1. Ieder lid kan ter vergadering een motie indienen.
2. Een motie wordt, om in behandeling genomen te kunnen worden, schriftelijk bij de voorzitter ingediend.
3. De behandeling van een motie over een aanhangig onderwerp of voorstel vindt tegelijk met de beraadslaging over dat onderwerp of voorstel plaats.
4. De indiener van de motie geeft bij de behandeling van de motie aan, of deze bedoeld is als een intern dan wel extern gerichte motie.
5. De behandeling van een motie over een niet op de agenda opgenomen onderwerp vindt plaats nadat alle op de agenda voorkomende onderwerpen zijn behandeld.

§ 8 Slotbepalingen

Artikel 48 Uitleg reglement

Bij twijfel omtrent de uitlegging van dit reglement en in gevallen waarin het niet voorziet, raadpleegt de voorzitter Provinciale Staten, die een beslissing nemen.

Artikel 49 Intrekking

Het Reglement van orde Provinciale Staten 2007 wordt ingetrokken.

Artikel 50 Inwerkingtreding

Dit reglement treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Provinciaal Blad waarin zij wordt geplaatst.

Artikel 51 Citeertitel

Dit reglement wordt aangehaald als: Reglement van orde Provinciale Staten Noord- Brabant 2012.

's-Hertogenbosch, 20 januari 2012

Provinciale Staten voornoemd,
de voorzitter

de griffier

Ontwerp-besluit II 69/11 B

Voorgestelde behandeling:

PS-vergadering : 20 januari 2012

Onderwerp

Reglement op de statencommissies Noord-Brabant 2012

Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Gelezen het voorstel van het presidium d.d. 19 december 2011;

Gelet op artikel 80, eerste lid van de Provinciewet;

Overwegende dat Provinciale Staten in hun vergadering van 22 april 2011 een principebesluit hebben genomen tot voorbereiding van een concreet besluit tot wijziging van het Reglement op de statencommissies Noord-Brabant;

Overwegende dat van de gelegenheid gebruik is gemaakt om een aantal technische verbeteringen door te voeren, waaronder een meer logische volgorde van de bepalingen in dit reglement;

Overwegende dat gezien de omvang van de wijzigingen het de voorkeur heeft hiertoe het huidige reglement in te trekken en te vervangen door een geheel nieuw reglement;

besluiten vast te stellen het volgende reglement:

Artikel 1 Begripsbepalingen

In dit reglement wordt verstaan onder:

- a. commissie: statencommissie als bedoeld in artikel 80, eerste lid, van de Provinciewet;
- b. fractie: groepering binnen Provinciale Staten als bedoeld in artikel 2 van het Reglement van orde Provinciale Staten 2012;
- c. presidium: orgaan als bedoeld in artikel 5 van het Reglement van orde Provinciale Staten 2012.

Datum
19 december 2011
Documentnummer
2837874
Directie
Bijlage(n)
-

Artikel 2 Instelling

1. Provinciale Staten stellen bij de aanvang van een nieuwe zittingsperiode een of meerdere commissies in.
2. Onverminderd het eerste lid kunnen Provinciale Staten besluiten tot tussentijdse instelling of opheffing van commissies.

Artikel 3 Taken en bevoegdheden

1. De commissies, bedoeld in artikel 2, hebben de volgende taken:
 - a. het voorbereiden van besluitvorming van Provinciale Staten;
 - b. het overleggen met Gedeputeerde Staten of de Commissaris van de Koningin.
2. Het werkterrein van de commissies wordt bepaald bij de instelling, bedoeld in artikel 2.
3. De commissie kan ter uitvoering van haar taak een of meerdere subcommissies instellen.
4. De commissie kan besluiten tot het horen van en in overleg treden met ambtelijke deskundigen.
5. Het horen van een ambtelijke deskundige van de provincie, vindt plaats overeenkomstig het hiertoe van provinciewege bepaalde.
6. De commissie kan eveneens besluiten tot het horen van degenen die belanghebbenden zijn of zich betrokken voelen bij een te behandelen zaak.
7. Ten dienste van het horen, bedoeld in het zesde lid, kan de commissie een openbare hoorzitting houden, waarvan tijdig tevoren mededeling wordt gedaan in één of meer in de provincie verschijnende nieuwsbladen.
8. De commissie kan besluiten tot het horen van, het schriftelijk raadplegen en in overleg treden met niet ambtelijke deskundigen.
9. De commissie kan besluiten tot het instellen van onderzoeken, het verrichten van werkbezoeken en andere aan haar werkterrein gelieerde activiteiten.

Artikel 4 Samenstelling

1. De commissie bestaat uit een door Provinciale Staten bij de instelling, bedoeld in artikel 2, te bepalen aantal leden.
2. Bij het bepalen van het aantal, bedoeld in het eerste lid, wordt uitgegaan van minimaal één lid per fractie.

Artikel 5 Benoeming en ontslag leden

1. De voorzitter van Provinciale Staten benoemt de leden van de commissie op voordracht van de desbetreffende fracties.
2. Op de voordracht, bedoeld in het eerste lid, zijn zoveel personen vermeld als er leden door de desbetreffende fracties zijn te benoemen.
3. Indien de voordracht, bedoeld in het eerste lid, ontbreekt, benoemen Provinciale Staten de leden van de commissie.

4. Iedere fractie draagt ten hoogste zoveel plaatsvervangende leden ter benoeming voor als er leden door die fractie kunnen worden voorgedragen, die de commissieleden afkomstig uit de fractie bij verhindering of ontstentenis vervangen.
5. Op de benoeming van plaatsvervangende leden is het eerste lid van overeenkomstige toepassing.
6. De zittingsduur van de leden van de commissie eindigt in ieder geval aan het einde van de zittingsperiode van Provinciale Staten.
7. Ingeval een lid of een plaatsvervangend lid tussentijds ontslag neemt, zijn het eerste tot en met vijfde lid van overeenkomstige toepassing.

Artikel 6 Benoeming en taken voorzitter

1. Provinciale Staten benoemen op voordracht van het presidium voor iedere commissie een voorzitter en plaatsvervangend voorzitter.
2. Indien voor een vergadering van de commissie zowel de voorzitter als de plaatsvervangend voorzitter is verhinderd, verzoekt de voorzitter een voorzitter of plaatsvervangend voorzitter van een andere commissie het voorzitterschap waar te nemen.
3. De voorzitter is belast met:
 - a. het opstellen van een concept-agenda;
 - b. het leiden van de vergadering;
 - c. het handhaven van de orde in de vergadering;
 - d. het doen naleven van dit reglement;
 - e. hetgeen de wet of dit reglement hem verder opdraagt;
 - f. het bewaken van de voortgang van de activiteiten van de commissie met betrekking tot beleidsonderwerpen waarvan behandeling op korte of langere termijn volgens de lange termijn agenda in de commissie of in Provinciale Staten is voorzien;
 - g. het signaleren wanneer een activiteit of informatie niet bijdraagt aan het effectief functioneren van de commissie en het, indien dit naar het oordeel van de voorzitter wenselijk is, voorleggen van dit signaal aan de commissie;
 - h. de voorbereiding en begeleiding van werkbezoeken, raadplegingen, hoorzittingen, onderzoeken of andere initiatieven ten behoeve van de commissie;
 - i. het bespreken van de planning van de commissie met betrekking tot de agendering van statenvoorstellen en ter bespreking aan de commissie aangeboden stukken met de desbetreffende leden van het college van Gedeputeerde Staten en de directeurs van de desbetreffende directies;
 - j. het fiatteren van persberichten of spreken met de pers namens de commissie.

Artikel 7 Benoeming en taken secretaris

1. De griffier wijst voor elke commissie een medewerker van de griffie aan als secretaris.
2. De secretaris ondersteunt de voorzitter bij de uitoefening van zijn taken, bedoeld in artikel 6, derde lid.

Artikel 8 Werkwijze

1. De commissie vergadert:
 - a. volgens een door het presidium van Provinciale Staten op te stellen vergaderschema;
 - b. wanneer de voorzitter het nodig oordeelt;
 - c. indien ten minste een derde deel van de leden dit schriftelijk, met opgaaf van redenen en de te behandelen onderwerpen, aan de voorzitter verzoekt.
2. De onderwerpen, bedoeld in het eerste lid, onder c, dienen betrekking te hebben op het werkterrein van de desbetreffende commissie.
3. In de gevallen, bedoeld in het eerste lid, onder b en c, bepaalt de voorzitter van de commissie plaats, dag en tijdstip van de vergadering.
4. De vergadering, bedoeld in het eerste lid, onder c, wordt binnen veertien dagen na ontvangst van het verzoek gehouden, tenzij in het verzoek een later tijdstip voor de vergadering wordt verlangd.

Artikel 9 Inzage geheime stukken

1. Indien de commissie op grond van artikel 91, eerste lid, van de Provinciewet geheimhouding heeft opgelegd ten aanzien van bepaalde stukken, kunnen de leden van Provinciale Staten die geen lid zijn van de desbetreffende commissie zich wenden tot de griffier om inzage te krijgen in die stukken.
2. De inzage, bedoeld in het eerste lid, kan slechts worden geweigerd voor zover deze in strijd is met het openbaar belang.

Artikel 10 Oproeping

1. De secretaris draagt er zorg voor dat de oproeping ter vergadering, evenals dag, tijdstip en plaats van de vergadering via de website van de provincie ter openbare kennis worden gebracht.
2. De agenda en de daarbij behorende stukken worden, met uitzondering van de stukken waarover geheimhouding is opgelegd, tegelijkertijd met de oproeping via de website van de provincie beschikbaar gesteld.

Artikel 11 Agenda

1. De voorzitter stelt de concept-agenda vast.
2. De concept-agenda wordt, tegelijk met de oproeping, aan de leden, het College van Gedeputeerde Staten en de Commissaris van de Koningin medegedeeld.

3. Indien de aanwezigheid van één of meer leden van Gedeputeerde Staten ter vergadering uitdrukkelijk is gewenst, maakt de concept-agenda hiervan melding.
4. Op gemotiveerd voorstel van ten minste twee leden kan de commissie onderwerpen aan de concept-agenda toevoegen.
5. De commissie stelt de agenda vast.
6. Ter vergadering aanwezige leden of plaatsvervangende leden kunnen vragen stellen over de stukken die ter kennisneming op de agenda staan vermeld.
7. De commissie kan besluiten om een stuk dat ter kennisneming staat geagendeerd ter bespreking te agenderen.
8. Een commissielid kan een voorstel tot agendering ter bespreking van een ter kennisneming geagendeerd stuk tot uiterlijk zeven dagen voorafgaand aan de vergadering bij de voorzitter of secretaris indienen.
9. Op het voorstel, bedoeld in het achtste lid, is het vierde lid van overeenkomstige toepassing.

Artikel 12 Gezamenlijke vergadering

1. Commissies kunnen gezamenlijk vergaderen, indien de voorzitters van de desbetreffende commissies, dan wel de desbetreffende commissies zelf, dit wenselijk achten.
2. De voorzitters van de commissies, bedoeld in het eerste lid, bepalen in onderling overleg wie van hen als voorzitter van de gezamenlijke vergadering zal optreden.

Artikel 13 Vergaderorde

1. De voorzitter verleent het woord.
2. Een spreker mag in zijn betoog niet worden gestoord, tenzij:
 - a. de voorzitter het nodig oordeelt hem aan het opvolgen van dit reglement te herinneren;
 - b. een commissielid hem interrompeert.
3. De voorzitter kan in gevallen als bedoeld in het eerste lid, onder b, bepalen dat de spreker zonder verdere interrupties zijn betoog zal afronden.
4. Indien een spreker zich beledigende of onbetamelijke uitdrukkingen veroorlooft, afwijkt van het in behandeling zijnde onderwerp, een andere spreker herhaaldelijk interrompeert, dan wel anderszins de orde verstoort, roept de voorzitter de spreker tot de orde.
5. Indien de spreker geen gevolg geeft aan de oproep, bedoeld in het derde lid, kan de voorzitter hem gedurende de vergadering, waarin zulks plaats heeft, over het aanhangige onderwerp het woord ontnemen.
6. De voorzitter kan voor een vergadering, na overleg met de leden, een spreekijdregeling vaststellen ter bepaling van de maximale spreekijd per fractie.

Artikel 14 Spreekrecht toehoorders

1. Toehoorders bij openbare vergaderingen kunnen op hun verzoek het woord voeren over de voor die vergadering geagendeerde statenvoorstellen en stukken ter bespreking.
2. De toehoorder dient het verzoek om spreekrecht, bedoeld in het eerste lid, voor het begin van de vergadering bij de voorzitter in, onder vermelding van het punt of de punten van de agenda waarover hij wil spreken.
3. Voorafgaand aan de behandeling van een agendapunt geeft de voorzitter alle toehoorders die om spreekrecht over dat agendapunt hebben verzocht spreektijd in een door hem te bepalen volgorde.
4. De maximale spreektijd per toehoorder bedraagt drie minuten per agendapunt.
5. De totale maximale spreektijd per agendapunt bedraagt vijftien minuten.
6. Indien zich meer dan vijf toehoorders hebben aangemeld voor een agendapunt, bepaalt de voorzitter de verdeling van de spreektijd met inachtneming van de totale maximale spreektijd, bedoeld in het vijfde lid.

Artikel 15 Besluitvorming en quorum

1. Aan de besluitvorming in de vergaderingen van de commissies kunnen alleen de ter vergadering aanwezige leden van de commissies deelnemen.
2. De commissie kan slechts besluiten nemen indien tenminste de helft van de in de commissie vertegenwoordigde fracties aanwezig is en de leden van die fracties tezamen meer dan de helft van het aantal in Provinciale Staten zitting hebbende leden vertegenwoordigt.
3. In geval van stemming worden de per fractie uit te brengen stemmen gewogen naar (evenredigheid van) het aantal zetels dat de desbetreffende fractie in een voltallige vergadering van Provinciale Staten heeft.
4. Het tweede lid is van overeenkomstige toepassing op gezamenlijke vergaderingen als bedoeld in artikel 12.

Artikel 16 Advies

1. De commissie stelt ten aanzien van elk ontwerp-statenvoorstel een schriftelijke advies op.
2. De voorzitter ondertekent het schriftelijke advies, bedoeld in het eerste lid.
3. De secretaris zendt het ondertekende advies, bedoeld in het tweede lid, zo spoedig mogelijk aan de leden van Provinciale Staten en het college van Gedeputeerde Staten.
4. In het advies worden het standpunt van de meerderheid van de ter vergadering aanwezige commissieleden en, op verzoek, daarvan afwijkende standpunten tot uitdrukking gebracht.
5. Indien de meerderheid, bedoeld in het vierde lid, afwijkt van het meerderheidsstandpunt genomen naar de getalsmatige verhoudingen in

Provinciale Staten, wordt hiervan in het advies expliciet melding gemaakt.

6. Indien een advies als bedoeld in het eerste lid niet staande de vergadering wordt vastgesteld, stelt de voorzitter het advies nadien namens de commissie vast op basis van het ter commissievergadering verhandeld.

Artikel 17 Verslag en besluitenlijst

1. De secretaris maakt van de commissievergadering een besluitenlijst.
2. De secretaris zorgt voor een integraal audioverslag van de vergadering, indien en voor zover de vergadering openbaar is.
3. De secretaris biedt een concept van de besluitenlijst, bedoeld in het eerste lid, ter vaststelling in een volgende vergadering aan aan de commissie.
4. Na vaststelling ondertekent de secretaris de besluitenlijst en draagt er zorg voor dat deze als vastgestelde besluitenlijst, tezamen het audioverslag, beschikbaar wordt gesteld via de website van de provincie.
5. In afwijking van het vierde lid worden besluitenlijsten van besloten vergaderingen niet beschikbaar gesteld via de website van de provincie, maar zendt de secretaris deze uitsluitend toe aan de leden van de commissie.
6. Zodra geheimhouding ten aanzien van een besluitenlijst als bedoeld in het vorige lid is opgeheven, draagt de secretaris alsnog zorg voor beschikbaarstelling via de website van de provincie.

Artikel 18 Toezeggingen

1. De secretaris registreert de door de voorzitter en Gedeputeerde Staten ter vergadering gedane toezeggingen.
2. De secretaris informeert de commissieleden periodiek over de stand van zaken betreffende de tenuitvoerlegging van de gedane toezeggingen, bedoeld in het eerste lid.

Artikel 19 Uitleg

Bij twijfel omtrent de uitleg van dit reglement, alsmede in de gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist de commissie.

Artikel 20 Intrekking

Het Reglement op de Statencommissies 2007 en het Reglement op de statencommissie Noord-Brabant worden ingetrokken.

Artikel 21 Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Provinciaal Blad waarin zij wordt geplaatst.

Artikel 22 Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als: Reglement op de statencommissies
Noord-Brabant 2012.

's-Hertogenbosch, 20 januari 2012
Provinciale Staten voornoemd,

de voorzitter

de griffier

Ontwerp-besluit III 69/11 B

Voorgestelde behandeling:

PS-vergadering : 20 januari 2012

Onderwerp

Intrekking aantal regelingen

Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Gelezen het voorstel van het presidium d.d. 19 december 2011;

besluiten:

- I. de Verordening op de Commissie voor Beleidsevaluatie in te trekken;
- II de Verordening op de Rekeningcommissie 2006, alsmede de Verordening Rekeningcommissie 2007 in te trekken.

's-Hertogenbosch, 20 januari 2012

Provinciale Staten van Noord-Brabant,
de voorzitter

de griffier

Datum
19 december 2011
Documentnummer
2837874
Directie
Bijlage(n)
-

Huidig RvO		Nieuw RvO	
Onderwerp	Artikel	Artikel	Opmerking
Begripsbepalingen	-	1	in huidige reglement komen verspreid enkele begripsbepalingen voor, die nu bijeen zijn gebracht; toegevoegd is verkort gebruik Provinciewet
Fracties	1.1.	2	gesplitst (naar twee leden)
Geloofsbrieven	1.2.	3	gesplitst (van 2 naar 4 leden)
Nevenfuncties	1.3.	4	gesplitst (van 4 naar 6 leden) + formulering aangescherpt en verduidelijkt dat o.g.v. de wet onmiddellijke opgave van nieuwe nevenfuncties voor de hand ligt; met jaarlijkse 'veegronde'
De agendacommissie	1.4.	-	deze commissie vervallen
Het presidium	1.5.	5 - 9	huidige artikel opgesplitst, waardoor de diverse aspecten duidelijker naar voren komen
De griffier	1.6.	24	grotendeels overbodig, omdat de wet dit al regelt; overblijvende vierde lid is toegevoegd aan artikel 24
Vergaderschema	1.7.	10	gewijzigd i.v.m. vervallen agendacommissie; verwijzing naar vaststelling door presidium
Oproeping	2.1.	12	vanwege logica volgorde gewisseld met artikel 2.2; leden gesplitst; terminologie (basisstukken; achterliggende stukken) aangepast aan feitelijke status: vergaderstukken, resp. bijlagen
De agenda	2.2.	11	
Ter inzagelegging stukken	2.3.	13	zie opm. bij artikel 12 i.v.m. terminologie
Ingekomen stukken	2.4.	14	eerste lid gesplitst
Presentielijst	2.5.	15	eerste lid gesplitst
Zitplaatsen	2.6.	16	
Opening	2.7.	20	
Taken van de voorzitter	2.8.	21	
Spreektijd (-> spreekplaats)	2.9.	22	foutief opschrift aangepast
Voorstel van orde	2.10	23	gesplitst
Volgorde sprekers	2.11	24	gesplitst + bepaling over voeren woord door griffier hier toegevoegd
Aantal spreektermijnen	2.12	25	
Spreektijd	2.13	26	
Handhaving orde; schorsing	2.14	27	
Sluiting beraadslaging	2.15	28	
Stemming	2.16	29	
Stemming over personen	2.17	30	
Aantal stemmingen	2.18	31	
Inhoud stembriefje	2.19	32	
Aantal herstemmingen	2.20	33	
Vernietiging stembriefjes	2.21	34	
Mondelinge stemming	2.22	35	derde lid gesplitst in twee leden
Vergissing uitbrengen stem	2.23	36	tweede lid gesplitst in twee leden
Niet-hoofdelijke stemming	2.24	37	

Huidig RvO		Nieuw RvO	
Onderwerp	Artikel	Artikel	Opmerking
Stemmen met elektronische apparatuur	2.25	38	zesde lid gesplitst in twee leden
Stemverklaring	2.26	39	formulering aangescherpt
Notulen	2.27	40	vijfde lid gesplitst in twee leden; in laatste lid procedure over notulen besloten vergaderingen in overeenstemming gebracht met omgaan met bijlagen waarbij geheimhouding is opgelegd (artt. 12 en 13, vijfde lid)
Toezeggingen	2.28	41	
Publieke tribune	2.29	17	
Geluid- en beeldregistraties	2.30	18	
Verbod gebruik mobiele telefoons	2.31	19	publieke tribune niet expliciet opgenomen, want is onderdeel vergaderzaal (naar toelichting?)
Vragenuurtje	3.1.	42	derde lid vervallen (overbodige toevoeging); formulering voorlaatste lid aangescherpt
Schriftelijke vragen	3.2.	43	Zie toelichting in voorstel
Interpellatie	3.3.	44	
Initiatief	3.4.	45	eerste en tweede lid verplaatst naar begripsbepalingen; vierde lid gesplitst in twee leden; vijfde lid gesplitst in twee leden
Amendement	3.5.	46	consequent gebruik enkelvoud, omdat amendement ook door één statenlid kan worden ingediend
Motie	3.6.	47	
Recht van Onderzoek	3.7	-	vervallen: onlogisch om in reglement op te nemen dat er hiervoor een aparte regeling bestaat
Uitleg reglement	4.1.	48	
Citeertitel	4.2.	51	
Inwerkingtreding	4.3.	49 en 50	voor intrekken oude regeling en inwerkingtreding nieuwe regeling worden twee aparte artikelen gebruikt

Definitief advies aan het Presidium van provinciale staten van Noord-Brabant

1) Inleiding.

Bij brief van 10 oktober 2011 vroeg mevrouw C. Dortmans namens het Presidium mij advies uit te brengen over de vraag 'of gewogen stemming in Staten- en raadscommissies mogelijk is op basis van de Provinciewet respectievelijk Gemeentewet, of andere relevante wetgeving en eventuele jurisprudentie.'

Mijn advies is opgesteld met inachtneming van het volgende:

- De Grondwet, Provinciewet (en Gemeentewet) zijn het uitgangspunt. Andere regels komen in het verband van de argumentatie aan de orde.
- het advies betreft staten- en raadscommissies, niet bestuurscommissies of commissies in het algemeen.
- jurisprudentie inzake de onderhavige kwestie bestaat bij mijn weten niet. Ik ben er nooit op gestuit en neem aan dat die niet bestaat.
- het advies laat zich niet uit over de (politieke) wenselijkheid van gewogen stemming. Dit is een kwestie van niet-juridische, beleidsmatige aard, waarover provinciale staten zelf kunnen en moeten oordelen.

2) Het standpunt van de staatssecretaris in de brief van 9 april 2008.

De staatssecretaris is van oordeel dat de Gemeentewet in de weg staat aan een systeem van gewogen stemming in raadscommissies. Aan te nemen is dat dit standpunt ook geldt voor statencommissies, nu de regeling van de Provinciewet en de Gemeentewet op dit punt gelijkkluidend is.

Het standpunt van de staatssecretaris is summier gemotiveerd. In commissieverband zou het zelfde systeem gelden als in de raad, namelijk dat ieder één stem heeft. Dit is een petitio principii. De vraag is nu juist of het systeem binnen de raad ook (altijd) geldt binnen een commissie. De staatssecretaris tracht haar standpunt te motiveren met de mededeling dat ieder raadslid een individueel mandaat heeft. Het verband daarvan met een stemming ontgaat mij. Inderdaad vertegenwoordigt een raadslid geen fractie (of andere groep). Maar de vraag van vertegenwoordiging is een andere dan de vraag van een al dan niet gewogen stemming. Ook een ambtsdrager met een individueel mandaat zou zonder daarmee in strijd te komen een zwaardere stem kunnen hebben dan een collega.

De staatssecretaris concludeert dat een stelsel van gewogen stemming slechts geoorloofd is op grond van een uitdrukkelijke wetsbepaling. Zij verklaart niet waarom dit zo is.

Juist in de brief van de staatssecretaris is dat art.82, derde lid, Gemeentewet uitsluitend betrekking heeft op de samenstelling van raadscommissies en geen eventuele grondslag is voor een gewogen stemming.

3) De beschouwingen van prof. Elzinga in Binnenlands Bestuur van 7 maart 2008 en 9 mei 2008.

Lezing van deze beschouwingen doet vermoeden dat de staatssecretaris zich heeft laten inspireren door de gedachten van Elzinga (en vice versa).

Aannemelijk is dat de staatssecretaris wat hard van stapel is gelopen. De beschouwingen van Elzinga onderscheiden vergaderingen van commissies waar besluiten met rechtsgevolg

worden genomen en vergaderingen waar dat niet het geval is. In de laatste zou, als ik hem goed begrijp, wel een gewogen stemming of peiling mogen plaatsvinden.

Voor het overige gaat ook Elzinga uit van een petitio, die luidt: hoofdregel is een stelsel van one man, one vote; doorbreking ervan kan alleen op basis van een uitdrukkelijke wettelijke grondslag. Hij stelt zelfs dat gewogen stemming zonder zo'n grondslag in strijd met de wet is.

4) Mijn standpunt.

a) one man, one vote.

De (Grond) wet schrijft in een aantal gevallen een systeem van one man, one vote voor. Dit geldt voor stemmingen in de Kamers, in provinciale staten, de raad, een waterschapsbestuur etc. Zou een dergelijk stelsel regel of principe zijn, dan zou de wetgever dit niet telkenmale hoeven voorschrijven. Hij zou alleen de uitzonderingen hoeven te noemen. In het Nederlandse recht geldt alleen voor de *verkiezing* van de leden van algemeen vertegenwoordigende organen de algemene regel one man, one vote, met de mogelijkheid van uitzonderingen en beperkingen bij de wet gesteld. Zie artikel 4 Grondwet. Een voorbeeld van zo'n uitzondering is de wijze van verkiezing van de leden van de Eerste Kamer, waar de stemmen van de leden van de provinciale staten niet van gelijk gewicht zijn

Voor *stemmingen* in colleges, en daarover gaat het in de onderhavige kwestie, bevat de Grondwet, noch de wet een algemene regel. Het hangt van het specifieke ambt af hoe de stemming mag of moet geschieden.

Voor de meeste ambten schrijft de (Grond) wet one man, one vote voor, maar er zijn wettelijke uitzonderingen. Zo opent de Wet gemeenschappelijke regelingen in artikel 13, vierde lid, de mogelijkheid van meervoudig (d.w.z. gewogen) stemrecht in het algemeen bestuur. Verder komt bijvoorbeeld in de ministerraad van de EU (art. 238 EU-verdrag) gewogen stemming voor. In andere staten komt gewogen stemming voor in bijvoorbeeld senaten. Gewogen stemming is geen uitzonderlijk of verwerpelijk verschijnsel.

b) een grondslag in de wet?

Zowel de staatssecretaris als Elzinga menen dat een gewogen stemming een uitdrukkelijke grondslag moet hebben in de wet, dit (kennelijk) omdat gewogen stemming een uitzondering op een principe zou zijn. Onder a) is uiteengezet dat er naar mijn oordeel van een principe geen sprake is. Het hangt van de concrete situatie af welke keuze de wetgever (of een ander ambt) maakt.

Er is een ander argument tegen de opvatting van voornoemden. In diverse ambten bezit de voorzitter onder omstandigheden, met name bij staken van de stemmen, een doorslaggevende stem. Ook dit is een uitzondering op het one man, one vote systeem. Immers, de stem van de voorzitter weegt zwaarder dan die van anderen in het ambt. In een aantal gevallen legt de wet in formele zin de doorslaggevende stem vast. Zo bijvoorbeeld in artikel 59 Provinciewet, dat herhaald staken van de stemmen in het college van gedeputeerde staten betreft. In dat geval beslist de stem van de voorzitter. Maar de mogelijkheid van een doorslaggevende stem behoeft bij de huidige stand van het positieve recht niet noodzakelijk in een wet vervat te zijn of daarop te berusten. Zo kent artikel 11 van het niet op een wet berustende Reglement van Orde voor de Ministerraad (een zogeheten klein KB) bij staken van de stemmen aan de minister-president een doorslaggevende stem toe. Alleen dit al ontkracht de opvatting van de staatssecretaris en van Elzinga over het vereiste van een wettelijke grondslag voor een gewogen stemming.

Een bijzonder argument voor een uitdrukkelijke wettelijke grondslag dat Elzinga in zijn bijdrage van 9 mei 2008 aanvoert, is dat beraadslaging en stemming bij elkaar horen. Hij schrijft: 'Indien een stem wordt uitgebracht door de ene vertegenwoordiger namens de andere betekent dit dat de andere vertegenwoordigers stelselmatig bij de beraadslaging afwezig zijn. Nu gemeenteraadsleden een individueel mandaat hebben, is deze collectivisering van het stemgedrag niet toegestaan.' Dat beraadslaging en stemming bij elkaar horen, is meer een ideaal dan realiteit. Men zie de besluitvorming in o.a. de Tweede Kamer, waar vaak slechts enkele leden aan de beraadslaging deelnemen. Belangrijker is echter dat bij een gewogen stemming niet *namens* andere leden wordt gestemd. Het blijft een stem op eigen naam. Het argument van Elzinga is aldus niet draagkrachtig.

c) het stelsel van de Provinciewet (en Gemeentewet)

De Provinciewet bepaalt inzake de stemming in de Staten en Gedeputeerde Staten dat ieder lid een gelijke stem heeft. Deze wet zwijgt geheel over de besluitvorming in commissies (van wie overigens anderen dan leden van het provinciebestuur lid kunnen zijn, iets wat de Provinciewet alleen indirect tot uitdrukking brengt in art. 80, derde lid). De wet laat de instelling en regeling van commissies nagenoeg geheel aan de Staten over (art. 80 Provinciewet). Deze genieten hierbij een grote vrijheid (zie Kamerstukken II 2000-2001 28348, nr. 3, blz. 30). Het komt onjuist voor de Provinciewet zo uit leggen dat ondanks het ontbreken daarin van een of meer bepalingen inzake stemming in commissies, daar (toch) de norm van one man, one vote zou gelden, die de artikelen 30 en 58 Provinciewet uitdrukkelijk wel formuleren inzake de Staten en Gedeputeerde Staten. De wetgever heeft, ook gezien de mogelijkheid van zeer onderscheiden commissies, de Staten willen vrijlaten in deze kwestie en geen dwingend regime willen opleggen. De minister moet dan niet trachten dat wel te doen.

d) rechtsgevolg

De brief van de staatssecretaris bevat geen beschouwing over rechtsgevolgen van besluiten van commissies.

Elzinga gaat daarop wel in in zijn genoemde bijdrage van 7 maart. Hij is van oordeel dat als het gaat om stemmingen die rechtsgevolg kunnen hebben, gewogen stemming is uitgesloten. De vraag is wat Elzinga precies voor ogen staat. Doelt hij op extern rechtsgevolg (rechtsgevolg jegens burgers) of op elk mogelijk rechtsgevolg? Zie ik het wel, dan kan van externe rechtsgevolgen geen sprake zijn, nu statencommissies alleen besluitvorming van provinciale staten kunnen voorbereiden en met gedeputeerde staten of de commissaris kunnen overleggen. Overleg als zodanig kan geen rechtsgevolg hebben, voorbereiding van besluiten eventueel wel, maar dan zal het om procedurele besluiten in relatie tot de Staten gaan, waartoe de Staten de commissie bevoegd hebben gemaakt. Materiële (definitieve) besluiten (in de zin van de Algemene wet bestuursrecht, Awb) kunnen statencommissies in tegenstelling tot bestuurscommissies niet nemen. Wel kan een statencommissie natuurlijk interne ordebesluiten nemen.

Moeilijk valt in te zien waarom voor dergelijke procedurele besluiten een gewogen stemming niet geoorloofd zou zijn. Elzinga lijkt op dit punt dan ook minder streng in de leer te zijn. Hij schrijft immers in zijn stuk van 9 mei 2008 inzake procedurele aspecten dat wel geoorloofd is dat 'raadscommissies de raadsvergadering voorbereiden en alvast selecteren in zaken die wel en geen uitgebreide beraadslaging in de plenaire vergadering behoeven.....Dat is dan geen stemming maar een indicatie voor de wijze van behandeling.' Men kan het een indicatie

noemen, maar het kan ook (tevens) een standpunt (besluit) zijn van de commissie waarover gestemd is, met gewogen stemmen of niet.

Dit is toe te lichten aan de hand van de vraag of advisering door een statencommissie aan provinciale staten niet kan inhouden dat er een besluit wordt genomen, iets wat Elzinga lijkt te suggereren. Naar mijn oordeel zal er bij advisering inderdaad veelal geen sprake zijn van een besluit, maar van een mening, een opinie, waaraan geen formele besluitvorming vooraf gaat. Toch kan een advies van een statencommissie berusten op een beslissing, na stemming, luidende: de commissie heeft besloten 'zus en zo' te adviseren. Aldus sluit advisering niet noodzakelijk stemming, noch een besluit (maar niet in de zin van de Awb) uit.

5) Regeling gewogen stemming (in Reglement van Orde)?

Als er, conform dit advies, van wordt uitgegaan dat een statencommissie besluiten kan nemen, zij het niet met extern rechtsgevolg, ligt het in de rede een regeling inzake gewogen stemming in het Reglement van Orde of in een andere regeling van provinciale staten inzake statencommissies op te nemen, verondersteld dat de staten zo een gewogen stemming wenselijk achten. Het komt mij onverstandig voor een systeem van gewogen stemming aan de statencommissies zelf of aan de praktijk over te laten. Duidelijk moet zijn dat een bepaald stelsel van stemming in statencommissies toepasselijk is.

5) Conclusie

De Grondwet, de Provinciewet en de Gemeentewet sluiten gewogen stemming in statencommissies respectievelijk raadscommissies niet uit. De andersluidende brief van de staatssecretaris ter zake berust op onvoldoende en voornamelijk onjuiste juridische argumenten.

De wenselijkheid van een stelsel van gewogen stemming laat dit advies ter beoordeling aan provinciale staten.

Prof.mr. C.A.J.M. Kortmann